

LIFE11 NAT/CZ/490

Zpráva z monitoringu populací vranky obecné

Porealizační fáze

Aktivita D.3

2017

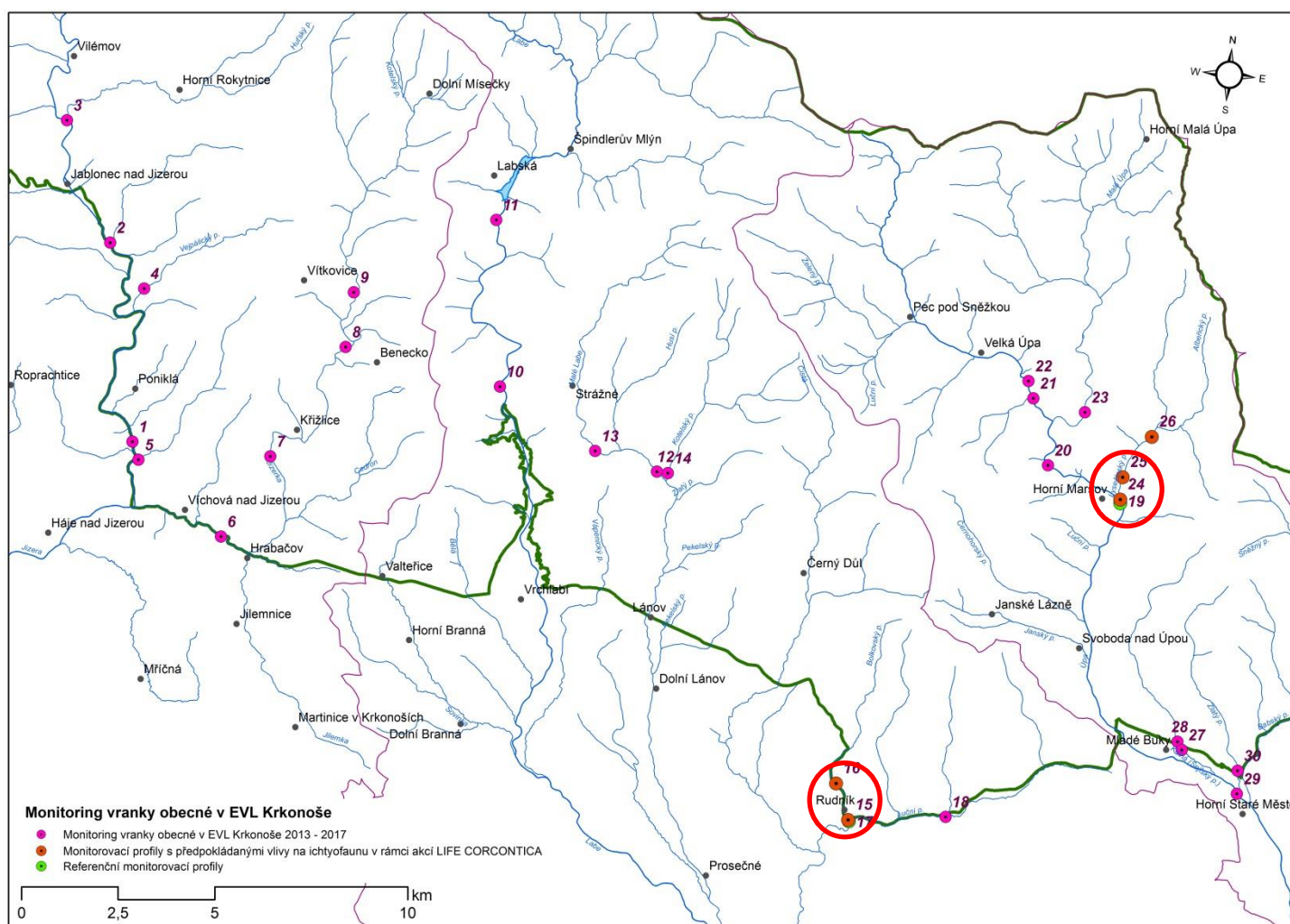
Autor: RNDr. Jiří Křesina

Předrealizační monitoring 2013 – 2015

V rámci zjištění úspěšnosti podpory populací vranky obecné akcemi, jež budou provedeny v rámci projektu LIFE CORCONTICA, byly v letech 2013 – 2015 (viz Předrealizační fáze) získávány data o stavu populací vranky obecné v zájmových úsecích řek na území EVL Krkonoše. Pro účely předrealizačního monitoringu bylo v roce 2013 navrženo 30 monitorovacích profilů, které byly situovány zejména do zájmových úseků toků, ve kterých bylo předpokládáno, že se bude realizovat podpůrné opatření (zprůchodnění toku či revitalizace) za účelem podpory populací vranky obecné. V roce 2014-2015 byly tyto monitorovací profily aktualizovány z důvodu upřesnění zájmových úseků toků, jež budou předmětem úpravy koryta toku v rámci podpůrných opatření z projektu LIFE CORCONTICA. Každý z profilů byl monitorován nejméně ve dvou letech. Výsledky předrealizačního monitoringu jsou shrnuty v předchozí studii (Zpráva z monitoringu populací vranky obecné – Předrealizační fáze 2013 – 2015)

Obr. 1 : Lokalizace monitorovacích profilů

Porealizační monitoring

V porealizačním období byl monitoring vyhodnocen na vybraných úsecích toků s realizovaným opatřením v rámci projektu LIFE CORCONTICA. Zvláště byl v roce 2016 realizován monitoring průchodnosti ústí Albeřického potoka výzkumným týmem VÚV TGM pod vedením Ing. Jiřího Musila Ph.D. design a výsledky tohoto monitoringu byly poskytnuty správě KRMAP.

Výsledky monitoringu z úseků toků s realizovaným opatřením:

Úsek toku	pstruh obecný	vranka obecná	mihule potoční	siven americký
Bolkovský A	58	1	4 (3**)	
Bolkovský B	24			
Albeřický A	32			5
Albeřický B	21			2

** na jaře 2017 pozorován výtěr 3 dospělců mihulí na konci upravovaného úseku

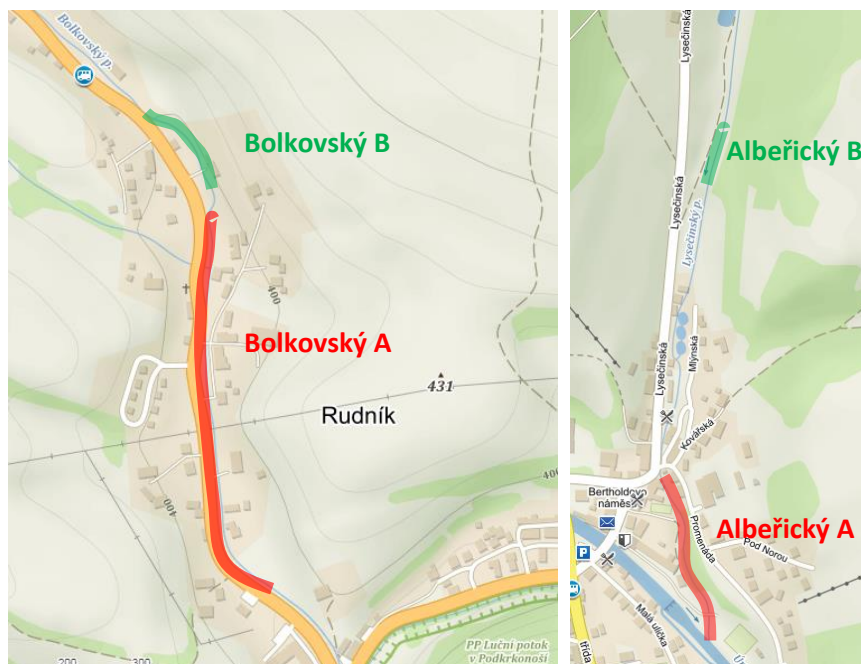
Lokalizace monitorovaných úseků

Bolkovský A - Úsek Bolkovského potoka od ústí do Lučního až po zprůchodněný stupeň (lovený úsek cca 850 m; začátek 50.5798844N, 15.7348881E, konec 50.5838631N, 15.7343947E)

Bolkovský B - Úsek Bolkovského potoka nad zprůchodněným stupněm (lovený úsek cca 150 m; začátek 50.5846667N, 15.7342444E, konec 50.5855250N, 15.7330000E)

Albeřický A - Úsek Albeřického potoka od ústí do Úpy až po most v obci Horní Maršov (lovený úsek cca 300 m; začátek 50.6594828N, 15.8219044E, konec 50.6617272N, 15.8208314E)

Albeřický B - Úsek Albeřického potoka nad zprůchodněným úsekem v úseku s realizací kamenných pasů nad obcí Horní Maršov (lovený úsek cca 100 m; začátek 50.6658892N, 15.8219258E, konec 50.6667325N, 15.8222692E)

Vyhodnocení podpůrných opatření a porealizačního monitoringu

Bolkovský potok – předrealizační monitoring prokázal výskyt celkem 3 druhů ryb a mihulí v zájmovém úseku toku. Jedná se o pstruha obecného, vranku obecnou a mihuli potoční. V rámci realizace podpůrných akcí byly úseky potoka odloveny a ryby a mihule transferovány do náhradních lokalit. Porealizační monitoring potvrdil zpětnou přirozenou kolonizaci úseků potoka, který byl upravován v rámci popovodňových škody a byla zde vytvořena podpůrná opatření v rámci projektu LIFE CORCONTICA. V upravovaném úseku byl zjištěn výskyt vranky obecné (před úpravou toku byl potok úplně sloven od ryb, mihulí i raků tzv. suchou metodou, kdy byl tok sveden do trubky a koryto odvodněno). Byl zde také zjištěn výskyt mihulí nejen larev, ale také dospělců, kteří se zde již na jaře roku 2017 vytírali. Tento výtěr dospělců a jejich migrace do těchto partií toku z níže položených, potvrzuje migrační průchodnost i pro tento druh, jež je citlivý na migrační bariéry díky sníženým schopnostem překonávat vyšší rozdíly hladin.

Albeřický potok – předrealizační monitoring nepotvrdil výskyt vranky obecné v zájmovém úseku Albeřického potoka. Kaskádovité regulované ústí Albeřického potoka neumožňovalo migraci jak pstruhům, tak vrance obecné do těchto partií toku, které jsou významné nejenom z pohledu dalšího biotopu vranky, ale také například pro rozmnožování pstruha. V rámci realizace podpůrných opatření a především zprůchodnění ústí Albeřického potoka lze očekávat, že tok bude osídlen v budoucnu vrankou obecnou, a to populací z osového toku Úpy. Porealizační monitoring zaměřený na výskyt vranky obecné nepotvrdil, že by tok již byl kolonizován touto populací (kolonizace již mohla začít, ovšem velikost populace může být prozatím pod mírou zjistitelnosti). Jelikož se nejedná o druh aktivně migrující, ale přirozeně se rozptylující do míst vhodného habitatu z potravních a kompetičních důvodů, lze očekávat, že kolonizace může trvat delší dobu, než bylo sledované období. Koncem roku 2017 byly získány informace od místních rybářů (ústní sdělení Adam Bednařík), že se podařilo odlovné čety v úseku Albeřického potoka v obci Horní Maršov odlovit jeden kus vranky obecné. Následný monitoring by měl být zaměřen především na spodní partie Albeřického potoka. Porealizační monitoring realizovaný výzkumným týmem VÚV TGM prokázal migrační průchodnost ústí Albeřického potoka pro migrující jedince pstruha obecného v obou směrech (Viz Příloha).

